

● AKTUELL PROFIL Baltasar Garzón

Domaren själv anklagad

Madrid. Han är känd för sin jakt på korrumpierade politiker, latin-amerikanska diktatorer och terrorister. Nu står undersökningsdomaren Baltasar Garzón själv inför rätta sedan han grävt i Spaniens mörka förflutna.

Det börjar bli kväll utanför högsta domstolen i Madrid när det plötsligt hörs snabba steg och rop, och så svischar Baltasar Garzón förbi, omringad av sina livvakter med en svans journalister efter. Fotograferna trängs och snubblar. Nyfikna som samlats bakom kravallstaketet applåderar.

– Oskyldig, oskyldig, oskyldig! ropar en kvinna med genomträngande röst.

Baltasar Garzón hoppar snabbt in i baksätet på säkerhetsbilen. Ett sammanbitet leende. Ingen kommentar i dag heller. Han ger knappt några intervjuer.

Det är inte första gången Baltasar Garzón jagas av massmedier. Men aldrig tidigare har han dominerat nyhetsrapporteringen som under den senaste veckan.

Stämningen blir alltmer bitter och infekterad. I helgen samlades stora manifestationer till stöd för Garzón i Madrid och i ytterligare tjugo spanska städer. Det internationella trycket växer. Human Rights Watch har ställt sig bakom Garzón och försöker nu också få EU att gripa in.

Bakom anmälan står Francoanhängare som samlats i de högerextrema organisationerna Manos Limpias och Libertad e Identidad. Men bland Garzóns motståndare finns också många välformerade, mäktiga och etablerade grupper, bland dem det konservativa oppositionspartiet Partido Popular.

Omdömena om Garzón skiftar: ambitiös och rättvis, driven av en hög moral – eller kallblodig och hämndgirig, ärelysten arbetsnarkoman.

Ingen annan jurist har utmanat den baskiska terroristorganisationen ETA lika hårdnackat som Baltasar Garzón. Korrumpa politiker och fifflande pampar har han också skickat

Domaren Baltasar Garzón hotas av tjugo års avstängning för att ha försökt starta en rättegång mot de ansvariga för övergreppen under spanska inbördeskriget och Francodiktaturen, ett brott mot amnestilagen. FOTO: VICTOR R. CAIVANO/AP

i fängelse. Tidigare jagade han socialister för illegala metoder och korruption. Nu driver han ett stort korruptionsmål mot det konservativa oppositionspartiet Partido Populares inre kärna.

Internationellt är Baltasar Garzón mest känd för att ha åtalat Chiles tidigare diktator Augusto Pinochet. Han lyckades få Pino-

chet gripen i London hösten 1998. Men i stället för utlämning och rättegång blev det en diplomatisk kris med tre länder inblandande.

För två år sedan började Garzón undersöka de övergrepp som begicks under det spanska inbördeskriget och Francodiktaturen för att starta en rättegång

mot de ansvariga. För detta står han nu inför rätta.

Baltasar Garzón växte upp under enkla förhållanden som ett av fem syskon i det lilla andalusiska samhället Torres. Hans mor och far var fattiga olivplockare. Bysns präst upptäckte den studiebegåvade ynglingen och sände honom till en klosterschola. Tanken var att Baltasar Garzón skulle

bli präst. Men något prästseminarium blev det aldrig.

I stället studerade han juridik och bestämde sig tidigt för att bli domare.

SPANIEN

TEXT: THOMAS GUSTAFSSON
utland@sydsvenskan.se

"Fler domare som Garzón" kräver den här kvinnan. Tusentals spanjorer demonstrerade sitt stöd för domare Garzón i helgen. FOTO: STEFFI LOOS/AP

"Det kanske inte verkar viktigt, men med sexton års erfarenhet kan jag säga att det svåraste med att åstadkomma en juridisk reaktion är varken att förhöra terrorister eller att få fram bevisning i något enskilt land - utan att göra det i tid."

Baltasar Garzón i en av ytterst få intervjuer, med Frontline, efter Madridbombarna år 2004.

FAKTA

Baltasar Garzón

- **Född:** 26 oktober 1955 i Torres, provinsen Jaén, södra Spanien.
- **Gör:** Undersökningsdomare vid femte kammaren vid Audiencia Nacional i Madrid, specialdomstol för korruption, terrorism, organiserad brottslighet, brott mot staten och folkmord. I det spanska rättssystemet har undersökningsdomaren uppgifter som delas av polis och åklagare i Sverige.
- **Familj:** Gift med Rosario Molina, paret har tre barn. Hustrun har i en intervju sagt att Garzón alltid kommer hem sent från jobbet. "Man måste tjata på honom för att få honom att hjälpa till i hemmet."
- **Karriär:** Regionaldomare vid 23 års ålder, nuvarande tjänst vid 32. Vid parlamentsvalen 1993 invald i kongressen för Socialistpartiet PSOE. Lämnade politiken när han inte fick bli justitieminister som utlovats.
- **Aktuell:** Högsta domstolen ska avgöra om han gjort sig skyldig till egenmäktigt förfarande då han ville starta en rättegång mot ansvariga bakom Francoregimen, vilket bryter mot amnestilagen från 1977. Fallet har dragit ut på tiden men utslag kommer troligast 19 maj. Garzón riskerar avstängning i tjugo år.